

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer U2024/01680

Remiss SOU 2024:42 Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid

Kammarkollegiet anser att det är en bra och välskriven utredning. De lösningar som utredningen föreslår är väl avvägda och ger förutsäglichheter för folkbildningen att kunna fortsätta verka för individers lärande och demokratins utveckling i samhället.

14. Modell för styrning och fördelning av statens bidrag till folkbildningen

14.3. Kammarkollegiet håller med utredningen om att självförvaltningsmodellen bör behållas. Det är viktigt att staten håller en armlängds avstånd till vilka organisationer som medel fördelas till, och att folkbildningen själva avgör kring vilka ämnen de arrangerar kurser, studiecirkel och kulturarrangemang. Att flytta verksamheten till en myndighet betyder inte nödvändigtvis att kontroll och effektivitet skulle bli bättre.

14.4 Om självförvaltningsmodellen ändå skulle avskaffas håller Kammarkollegiet med om att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor är en lämplig myndighet för att hantera uppdraget om de i så fall förstärks med lämplig folkbildningskompetens.

15 kap En ny modell för utvärdering och uppföljning

Kammarkollegiet delar utredningens bedömning och tycker det är bra att Myndigheten för kulturanalys, Centrum för idrottsforskning och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering ska utvärdera effekterna av statens stöd till folkbildning inom studieförbund och folkbildningsverksamhet vid folkhögskolor.

16. Förstärkt kontroll av statsbidraget till folkbildningen

Kammarkollegiet anser att insyn och transparens inom bidragsgivning är mycket viktigt. Det är viktigt att veta vad pengar går till, men kontrollen måste också göras i proportion till det stöd som ges. Det är olämpligt och inte proportionerligt att ha samma krav på väletablerade organisationer med stor verksamhet som små oorganiserade grupper som inte är en egen juridisk person.

16.5.2 Förordning om statsbidrag till folkbildningen bör utökas med demokrativillkor

Kammarkollegiet anser att det är positivt att det demokrativillkor som införs för Allmänna arvsfonden och andra statliga bidragsgivande myndigheter även ska gälla för folkbildningen. Det gör det enklare för civilsamhället att leva upp till samma krav hos alla bidragsgivande myndigheter. Det är också bra för rättssäkerheten och för samverkan mellan bidragsgivande aktörer att kunna utgå från och samråda kring samma villkor.

16.6 Kontrollen av statsbidragen till folkbildningen behöver bli mer effektiv

Kammarkollegiet delar utredningens bedömning att det inte nödvändigtvis är mer kontroll som behövs. Det är mer ändamålsenlig och proportionerlig kontroll som är det viktigaste för att kontrollen ska bli effektiv.

16.6.5 Tillgången till kontrollrelaterad kompetens och information behöver förbättras

Kammarkollegiet håller med utredningen om att regeringen bör utreda möjligheterna att skapa ett gemensamt register över bidragsmottagare inom civilsamhället. Ett centralt register är att föredra i stället för att enskilda myndigheter skulle föra egna register både ur effektivitets- och kostnadssynpunkt.

17.5 Förslag om en ny modell för statlig medverkan vid revision av statsbidraget till folkbildningen.

Kammarkollegiet håller med utredningen om att det är bra att låta Riksrevisionen göra en årlig revision av årsredovisningarna för Folkbildningsrådet och SISU Idrottsutbildarna. Detta är i linje med att hålla en armlängds avstånd mellan folkbildningen och politiken, men ökar kontrollen på ett objektivt sätt.

18 Återtag av statsbidrag och hantering av oförbrukade medel**18.1.4 Återbetalade medel ska i vissa fall betalas tillbaka till staten**

Kammarkollegiets uppgift när det gäller statsbidrag är framför allt att betala ut bidrag och ta emot återbetalningar av sådana bidrag. Myndigheten fattar inga egna beslut om exempelvis ändamål, mottagare eller villkor utan utför uppgiften i enlighet med regeringens beslut. För uppgiften disponerar myndigheten cirka 100 anslag och över 200 anslagsposter varav anslaget 14:1 är ett. Mot bakgrund av att både Kammarkollegiets utbetalningar och hantering av återbetalningar alltid görs utifrån regeringens beslut vill Kammarkollegiet betona och instämma i att samtliga krav och villkor, inklusive resultatet av den praxisutveckling som utredningen föreslår ska framgå i det årliga regleringsbrevet.

Detta yttrande har beslutats av Kammarkollegiets chef för Arvsfondsavdelningen Pontus Ekstedt efter föredragning av advokatfiskal Linda Fröström.

Pontus Ekstedt

Linda Fröström